

Jelgavas Komunisti

LATVIJAS K(om)P JELGAVAS PILSĒTAS UN APRINĶA KOMITEJU, JELGAVAS PILSĒTAS UN APRINĶA IZPILDKOMITEJU ORGANS

Redakcija atvērta no plkst. 10—17. Numurs maksā 20 kap. Redakcija Jelgavā, Raiņa ielā 34. Tālrunis: 248 un 72. Iznāk četras reizes nedēļā.

Piektdien, 1946. g. 4. oktobrī
№ 159. (375.) 5. gads

Cīnīties par stingru finanču disciplīnu pagastos

Ceturtais piecgades plānā paredzēti lieli līdzekļi tautas saimniecības atjaunošanai un tālākai attīstībai. Šos līdzekļus dod Savienības, republikas un vietējie budžeti. Valdības apstiprinātā budžetā šogad paredzēti daudz lielāki līdzekļi kā pagājušā gadā. Ar tiem atjaunos rūpnīcas, cels jaunas dzīvojamās ēkas, dzelzceļus, slimnīcas, skolas, iekārtos bibliotēkas un klubus — apmierinās darba ļaužu sadzīves, saimnieciskās un kulturālās vajadzības.

Visu iestāžu organizāciju, uzņēmumu, darba ļaužu svarīgākais uzdevums — gādāt par budžeta plāna izpildīšanu. Paredzētajiem līdzekļiem laikus jāienāk valsts kasē. Tikai tad visu saimniecisko pasākumu veikšana, savlaicīga darba algas saņemšana, pensiju izmaksa Tēvijas kara invalīdiem, pabalstu izmaksa daudz bērnu mātēm būs nodrošināta.

Lielais vairums apriņķa darba ļaužu izpratuši svarīgo pienākumu, laikus nokārtojot ar valsti savas finanču saistības.

Nodokļu iekasēšanu laukos veic finanču inspektori palīgi. No viņu darba lielā mērā atkarīgas budžeta ieņēmumu daļas plāna izpilde, tāpēc tam pievēršama izcila uzmanība.

Vairāki finanču inspektori palīgi, apzinoties lielo atbildību valsts un tautas priekšā, ar lielu rūpību un laikus izpilda savus pienākumus. Tā Rubas pagasta finanču inspektora palīgs b. Zoltners darbā jau guvis labus panākumus. — Lauksaimniecības nodokļa iekasēšanas 3. ceturkšņa plānu pagasts izpildīja kā pirmais apriņķī. Zoltners diendienā darba ļaudīm izskaidro, cik ļoti dzīves atjaunošana un tālākā attīstība atkarīga no laikus izdarītiem nodokļu maksājumiem, raugās, lai neviens nepārkāptu finanču disciplīnu, asi un nesaudzīgi cīnās ar budžu sabotažu. Labas darba sekmes ir arī Glūdas, Platones, Vilces un citu pagastu finanču inspektori palīgiem.

Šo finanču inspektori palīgu darba pieredze jāapgūst arī pārējiem finanču inspektori palīgiem.

Plāns labi izpildās tais pagastos, kur darbam visu vērību pievērš ne tikai finanču darbinieki, bet arī pagasta izpildkomiteja, ciemu padomes, viss aktīvs. Biedrs Zoltners regulāri atskaitās ne tikai pagasta izpildkomitejai, bet arī

ciemu padomēs. Zālenieku, Augstkalnes, Tērvetes pagastos izpildkomitejas nerūpējas par finansiālo jautājumu kārtēšanu, nepalīdz inspektori palīgiem izskaidrošanas darbā, ar visu nesaudzību nevērsas pret finanču disciplīnas jaucējiem — budžiem. Šie pagasti nodokļu iekasēšanā apriņķī ieņem pēdējo vietu — lauksaimniecības nodokļu 3. ceturkšņa iekasēšanas plāns vēl nav izpildīts par 50 procentiem. Plāna izpilde neveicas arī Elejas pagastā, kur apvienojas izpildkomitejas priekšsēdētāja Jansona nevērība svarīgajam jautājumam ar inspektora palīdzes Kļavas nolaidību un noziedzīgo paviršību naudas iekasēšanā un glabāšanā.

Lai valstij laikus ienāktu par nodokļiem saņemtie līdzekļi, finanču inspektori palīgiem tie pēc iekasēšanas nekavējoties jāiemaksā vietējās pasta iestādēs nosūtīšanai bankai. Inspektora palīdzē Kļava iekasēto naudu vairākas dienas glabā pagasta izpildkomitejas neaizsēgtajā skapī. Arī pasta iestādes nedrīkst kavēties ar līdzekļu nosūtīšanu bankai, kā to līdz šim praktizējusi Jaunsvirlauka, sakaru aģentūra. Naudas sūtījumu aizkavēšanās jau finanču un bankas kases plāna izpildi.

Nepareiza ir atrunāšanās, ka zemniekiem nav tagad līdzekļu nodokļu kārtēšanai. Kad Teteles pagasta izpildkomiteja septembra beigās nodokļu nemaksātājus izsauca uz izpildkomiteju, atnākušie apsūdzēja saistības nekavējoties kārtot. Tagad lielākā daļa bijušo plāna jaucēju izpildījuši savus pienākumus.

Pagasta izpildkomitejām nopietni jāiedziļinās pagasta robežās esošo uzņēmumu stāvokli. Vairs nedrīkst turpināties līdzšinējais stāvoklis, ka vēl arvien neviens apriņķa dzirnavas nav nokārtojušas ieņēmumu nodokļu maksu.

Diendienā veicot izskaidrošanas darbu, prasmīgi apvienojot to ar administratīvām metodēm, padomju un finanču orgāniem jāgādā par finanču plāna savlaicīgu izpildi. Jo stingri jāievēro un jāuzlabo finanču disciplīna, nesaudzīgi vērstoties pret tās jaucējiem. Katram jāsaprot, ka finanču plāna izpilde nodrošinās piecgades veikšanu pirms termiņa un jo drīzu tautas labklājības paātrināšanu.

Padomju Dzimtenē

Arvien bagātāku un daiļāku darba ļaudis veido savu Dzimteni

(TASS ziņojumi)

Vadošie kolchozi pirms termiņa norēķinājušies ar valsti

Omska. Apgabala vadošie rajoni — Dzeržinska, Znamenskā un Taras — pirms termiņa norēķinājušies ar valsti. Šo rajonu kolchozi turpina nodot labību virs plāna. Dzeržinska rajona lauksaimniecības arteļi „Sovet“, „Krasnij sever“, „Krasnij partizan“ un

Vorošilova vārdā nosauktais arteļis izpildījuši gada plānu.

Nesen apgabalā notika ražas novākšana un labības piegādes svētdienas talka. Tajā bez kolchozniekiem un padomju saimniecību strādniekiem piedalījās ap 15.000 pilsētnieku, kuri palīdzēja kolchoziem pilsētas apkārtnē.

Kolchoznieki ceļ jaunas mājas

Smolenska. Māju vietā, kuras vācu okupanti, atstājot Smolenskas apgabalu, bija nodedzinājuši, uzceltas 105.000 jaunas mājas. Kolchozu zemnieki cenšas jaunās sādžas padarīt skaistākas un apgādāt tās ar labierīcībām. Vairāk kā 20 „Objektprojekta” arhitektu un inženieru pašlaik strādā pie jauno ciemu plāniem.

Smolenska. Ciema centrā ierādīta vieta parkam. Atsevišķi sagrupētās saimniecības ēkas izveidos nelielu pilsētīņu.

Celtniecības plānos ievērojama vieta ierādīta sabiedriskām celtnēm un ielu apstādīšanai. Kirova vārdā nosauktā arteļa locekļi Rudņas rajonā tuvākajos gados projektē celt pārvaldes ēku, bērnu siles, bērnu dārzu, klubu, pirti

Pinska. Pinskas apgabala kolchozi un individuālās saimniecības uzcelušas vairāk kā 13.000 dzīvojamo namu. Turpina celt vēl 2,5 tūkstoš dzīvojamo māju. Žabčicu, Luņiņecas un Logišinas rajonos vairāk kā 10.000 zemnieku pārgājuši dzīvot jaunās mājās. David-Gorodokas rajonā visi no zemniekiem pārgājuši jaunās mājās.

Jaunas tējas fabrikas Gruzijā

Tbilisi. Republikas tējas audzēšanas rajonos ceļ 8 jaunas tējas fabrikas. Šo fabriku kopjauca — vairāk kā 10,5 miliona kilogramu tējas. Tējas

fabrikas apgādātas ar modernāko ražošanas iekārtu, kas atļaus daudzkārt saīsināt zaļo tējas lapu pārstrādāšanas procesus.

Lietuvas jaunceltnēs

Viļņa. Lielā dzelzceļu mezgla Kaišgadoris tuvumā atjaunota un nodota ekspluatācijā pirmā republikā līmes rūpnīca. Rūpnīca ražo galdnieku līmī, tehniskos taukus un kaulu miltus lauku mēslošanai.

14 kilometru attālumā no Lietuvas galvaspilsētas ātros tempos ceļ pirmo republikā kūdras - briķešu rūpnīcu „Belaja vaka”. Būvētāji pabeiguši likt sienas un balsina ražošanas ēku telpas. Pēdējā ceturkšņa sākumā uzstādīs iekārtu. Rūpnīca stāsies ierīdā 1947. gadā un ik gadus tā dos 10.000 tonnu briķešu.

Jauna papīrfabrika

Čerņigova. Čerņigovas apgabala Korjukovkas ciemā sāk celt papīrfabriku. Fabrikas celšanas darbi izmaksās 22 miljonus rubļu. Fabrika ražos augstas kvalitātes papīru.

Rokas pulksteņu „Pobeda” un „Zvezda” pirmā partija

Taškenta. Taškentas pulksteņu rūpnīca izlaidusi 1000 jauna tipa „Pobeda” un „Zvezda” rokas pulksteņu.

Apakš zemes kurināmo pārstrādā gazē

Jaunajā piecgadē valstī tiek radīta rūpniecība ogļu un degakmens pārstrādāšanai šķidrās degvielās. 1950. gadā to produkcijai jāsasniež ap 900 tūkstoš tonnu.

bi tiks veikti kopā ar Degakmens un ķīmiskās rūpniecības Ministriju un Igaunijas PSR Zinātņu Akademiju. Kā zināms, pēc piecgades plāna šīs republikas teritorijā jāatjauno un jāiekārto degakmens raktuves ar 9,4 miljoniem tonnu jau.

Padomju zinātnieki daudz strādā, papildinot metodes ogļu un degakmens atradņu izmantošanai. Viena no tādām efektīvām metodēm ir kurināmā pārstrādāšana apakš zemes, lai iegūtu kaloriju bagātu gāzi un vērtīgas ķīmiskas izejvielas. Pie šīs problēmas atrisināšanas strādā PSRS Zinātņu Akademijas enerģētikas institūta apakšzemes gazifikācijas laboratorija, ko vada korespondējošais loceklis A. B. Čerņiņevs.

Sarunā ar TASS korespondentu, A. B. Čerņiņevs paziņoja:

— Degakmens slāņu apakšzemes destilēšanas metodes praktiska realizēšana atļaus organizēt liela daudzuma visvērtīgāko ķīmisko produktu ieguvī. Šie ķīmiskie produkti atrodami degakmenī. Ir zināms, ka degakmens satur ap 60 procentu izdedžu. Pielietojot jauno metodi, pilnīgi tiek novērsta nepieciešamība iegūt un transportēt šo balastu uz zemes virsusi. Viss pārdestilēšanas cikls norisināsies apakš zemes. Šo darbu organizēšana plašos apmēros dos rūpniecībai jaunu maksīgo šķidro degvielu avotu un vairākus vērtīgus ķīmiskos produktus.

Nokopsim laikus cukurbietes un nekavējoties piegādāsim tās cukurfabrikai

Lielvircaivā nokopti 15 ha cukurbietes

Pirmie cukurbietu vezumi Meitenes pieņemšanas punktā

Lielvircaivas pagastā strauji rit cukurbietu novākšana. Kā pirmie rudens darbus cukurbietu laukos sāka Lešinskis Rateniekos, nokopa 1. dienā 0,2 ha, viņam sekoja Leikops Brūziņš, Zariņš Medniekos un Jeremovics Indrānos. Pavisam pagastā paredzēts novākt 121 ha cukurbietes un līdz šim nokopti jau 15 ha.

1. oktobrī Meitenes cukurbietu pieņemšanas punktā ieradās smagā automašīna, pilna saldajām saknēm. Pirmie cukurbietu piegādātāji izrādījās lielplatonieši — selekcijas stacijas darbinieki.

Zemniekiem vēl jāpasteidzas ar biešu piegādi pieņemšanas punktā — Platones stacijā, jo no nokoptā daudzuma vēl nav nodots ne kilograms.

Pirmajā pieņemšanas dienā no selekcijas stacijas pieņemšanas punktā atveda vairākas kravas cukurbietu, kopā 6 to.

Tagad cukurbietu pievešana sākusies arī Jelgavas cukurfabrikā un citos pieņemšanas punktos.

O. Atars.

N. Vakars.

A. Pelše,
LPSR Zinātnu Akademijas korespondējošais loceklis.

Kam tic profesors Galenieks

Latvijas Valsts Universitātes inženierzinātnu fakultātes izlaiduma vakarā „oriģinālu” runu teica profesors Galenieks.

Viņš, starp citu, sacīja:

„Ieteicu jaunajiem inženieriem neticēt nevienamei, neticēt nevienamei cilvēkam, nevienamei idejai, nekāda autoritātei. Paļauties drīkst tikai uz saviem spēkiem. Dzīvē viss mainās un viņš, un paļauties var tikai uz sevi. Laiki mainīsies, draugi atstās, un tam, kas uz kaut ko palāvās, un kaut kam ticēja, būs nepatīkšanas.”

Ja pats profesors personīgi būtu zaudējis ticību visam un kritiski galīgi skepticismā, tad varētu pieļaut, ka mums darišana ar bezmugurkaulainu inteligentu, kas vilies dzīvē, ar cilvēku, kas palicis bez stūres un burām. Tādā gadījumā nebūtu vērts sākt nopietnu sarunu mūsu preses slējās. Bet šai gadījumā lieta pavisam citāda. Cieņījamam zinātnes vīram pašam ir kaut kāda ticība. Viņš, piemēram, tic, ka „laiki mainīsies”, viņš ieteic jaunajiem inženieriem veselu filozofisku koncepciju, kurai pats, acīm redzot, tic, un vēlas, lai tai ticētu arī plašāka auditorija. Tātad lieta negrozās ap profesora subjektīvajiem pārdzīvojumiem, bet ap noteiktiem uzskatiem, kurus viņš propagandē.

Šeit jāaska, ka šie uzskati atrada ļoti maz atsauces minētajā sapulcē, — tos aktīvi atbalstīja tikai divi profesori, bet neviens jaunais inženieris. Acīm redzot, tādēļ, lai neizskartu koleģi, neviens sapulces dalībnieks, par nožēlošanu, neuzstājās pret tādu reakcionāru uzskatu propagandu. Ir zināms, ka viena, kaut arī nenozīmīga inteligences daļa ārpus universitātes vēl līdz šim ir līdzīgu uzskatu gūstā. Lūk, kādēļ nevar paiet garām profesora Galenieka runai, kurš turklāt vēl pretendē uz tāda cilvēka lomu, kas vada mūsu jaunatni pa patiesu ceļu.

Palūkosimies, kāds filozofisks pamats ir šādai runai un kādu politisku tendenci sludina profesors Galenieks.

„Neticēt nevienamei cilvēkam, nevienamei idejai, nekāda autoritātei” nozīmē šaubīties par visu, izņemot savu personīgo „es”, noliegt visu. Tātad no saviem individualajiem, subjektīvajiem augstumiem var visam uzspļaut — ir iepriekšējai sabiedrības attīstības vēsturei, ir zinātniskajām idejām, ir modernajam progresīvajam parādībām sabiedrības dzīvē u. t. t., u. tml. Lūk, ko nozīmē teorija „nekam neticēt”. Šis absolutais „uzspļaušanas” skeptiциsms ir ļoti vecu filozofisku grabažu atraugas, grabažu, kuru vecums ir ne viens vien gadsimts un kuras filozofijas vēsturē saucas par subjektīvo idealismu. Oportunistiskie un reakcionārie elementi ne vienu reizi vilkuši to dienas gaismā atsvaidzinātu un par jaunu uzkrāsoju cīņai pret marksismu. Bet subjektīvais idealisms nekad nav nodrošinājis idejisko pārkāpumu reakcijas šķērņiem, nekad uz tā pamatiem nav izdevies uzcelt kaut ko pozitīvu un progresīvu reālajā sabiedriskajā dzīvē. „Šis filozofijas neejdzība, — saka Leņins, — ir tā, ka tā noved pie solipsisma, pie atziņas, ka eksistē vienīgi tikai filozofējošais indivīds”. (Leņina darbi, 13. sēj., 76. lpp.).

Un, lūk, šādu neejdzīgu teoriju šā gada vasarā iedomājies sludināt profesors Galenieks.

Neviens cilvēks ar veselu saprātu nevar piekrist šai filozofijai, jo tā ir pretsabiedriska.

Tiesām, — vai iespējama sabiedriskā dzīve uz principa „nekam un nevienamei neticēt” pamata? — Nē, nav iespējama. Šis princips izlēdz iespēju cilvēkiem jebkāda veidā kopīgi sadarboties, izlēdz sabiedrisko darbu. Uz tāda principa pamata nevar uzcelt

nekādu cilvēku organizāciju, tas izlēdz jebkuru organizētību, uz tā pamata nav iespējama pat vienkārša cilvēku savstarpīga biedrošanās. Jo, ja nevienamei nevar ticēt, tad cilvēku savstarpīgās biedrošanās forma var būt tikai negatīva — vispārīga savstarpīga neuzticība un vispārīga savstarpīga cīņa cilvēku starpā. Bet cilvēku sabiedrības dzīvē tā nekad nav bijis un nav.

Attīstības visagrākajās pakāpēs, lai stātos pretim bargajai videi un nodrošinātu panākumus cīņā par eksistenci, pirmatnējās cilvēku sabiedrības locekļiem vajadzēja, — un, kā kultūras vēsture pierāda, tie tā arī darijuši, — realizēt kopīgu darbu (medībās, zvejā u. t. t.). Tātad cilvēki ir ticēja, ir uzticējās viens otram un, acīm redzot, atzina kāda autoritāti, un tas ienesa organizētības elementu kopīgajās darba pūlēs.

Modernā rūpniecības uzņēmuma, dzelzceļa, pasta, telegrafa u. tml. darbība nav iespējama bez darbinieku zināmas savstarpīgas autoritātes uzticības un bez zināmas autoritātes atzīšanas. Bez šiem noteikumiem nevar būt saskaņota darba, bet iznāks tikai tas, ka vezums nekustēs no vietas.

Proletariāta šķiru cīņa buržuāziskajā sabiedrībā rāda saskaņīgas organizētības un mīlīga ļaužu daudzuma stipras šķiras solidaritātes piemērus. Bet tas nav domājams bez strādnieku savstarpīgas uzticības, bez ticības savas kopīgās lietas taisnīgumam, bez strādnieku šķiras organizāciju autoritātes, pirmkārt bez strādnieku šķiras partijas autoritātes atzīšanas.

Jāsaka skaidri, ja latviešu tauta būtu dzīvojuši un darbojušies pēc profesora Galenieka principa, tad tā nebūtu sevi saglabājusi kā nāciju. Vācu iebrucēji un verdzinātāji vienā triecienā būtu satriekuši, iznīcinājuši ļaužu pūli, kurā viens netic otram. Tas nenotika. Septiņus gadsimtus latvieši neatlaidīgi cīnījās pret verdzinātājiem — vāciešiem un nekad nezaudēja ticību tam, ka brīvība nāks, uzticējās saviem labākajiem, izcilākajiem cīnītājiem, atzina savu progresīvo un revolucionāro darbinieku autoritāti. To spilgti liecina mūsu bagātīgā folklorā un visa sabiedriskās attīstības gaita. Nevis novājinošais skepticisms, bet ticība savas lietas tainīgumam septiņus gadsimtus uzturēja latviešu tautā cīņās un mūžuma garu un neveida vācu iebrucējiem iespēju iznīcināt mūsu tautu.

Ja „nevienamei cilvēkam, nevienamei idejai, nekāda autoritātei” nevar ticēt, tad izslēgtā jebkura iespēja attīstīties zinātnē. Tad visa cilvēces izstrādāto progresīvo ideju bagātība, visa zinātnes un pieredzes dārgumu krātuve, kas radīta zinātnes daudz gadsimtu ilgajā attīstībā, tiek izmesta pār malu kā nevajadzīga grabaža. Tad iznāks, ka profesors Galenieks ieteic, piemēram, neticēt, ka Christofors Kolumbs atklāja Ameriku, bet Amerigo Vespuči pirmās sīki aprakstījis jaunatklātas zemes. Pēc Galenieka uzskatiem taču nevar nekam un nevienamei ticēt, nekāda autoritātei nevar paļauties. „Paļauties drīkst tikai uz saviem spēkiem”, uz savām zināšanām. Tad nu rīkosim 20. gadsimta vidū katrs savu jaunu ekspedīciju un atklāšim Ameriku no jauna. Lūk, līdz kādam absurdam var novest profesors, kas sludina atpalikušu un reakcionāru filozofiju.

Tādā kārtā, lai no kādas puses pietu profesora Galenieka filozofijai, tā ir bezjēdzīga un neiztur saskari ar reālo dzīvi. Tā ir pretrunā ar dzīves faktiem un noved strupceļā. Tādēļ jo ātrāk to atmetis, jo ātrāk atradīs iemīto padomju ceļu.

No kurienes radusies šī bezjēdzīgā filozofija? Tā ir pagātnes atbalss, to radījis kapitalisms. Ar profesora Ga-

lenieka muti sākusī runāt no kapa vecā, miruši buržuāziskā Latvija. Paklausieties: „Dzīvē viss mainās un viņš, un paļauties var tikai uz sevi”. Vai tā nav kapitalistiskās tirgus stichijas piespiestā un iebaidētā sīkburžuju valoda? Kapitalistiskais tirgus nav stabils, tur konkurences likumi ir nežēlīgi, nepielūdzami un viltīgi. Nepiekrāpsi — nepārdosi, tā agrāk atklāti runāja tirgotāji. Gadījās arī, ka piekrāpsi gan, bet tomēr zaudēsi. Tirgus konjunktūra daudzreiz nav aptverama pat gudrākiem un tālredzīgākiem buržujiem. Kapitalistiskajā tirgū patiešām nav citam kam paļauties, kā vien pašam sev, tur tiešām maz kam var ticēt. Vecā, kapitalistiskā sabiedrība izaudzējusi ir attiecīgu psiholoģiju, ir jēdzienu.

„Vecā sabiedrība, — saka Leņins, — bija dibināta uz tāda principa, ka vai nu tu aplaupi citu, vai cits aplaup tev, vai nu tu esi vergu īpašnieks, vai vergs. Un, saprotams, ka šajā sabiedrībā audzinātie ļaudis, var teikt, ar mātes pienu uzsūc psiholoģiju, paražu, jēdzienu — vai nu vergu īpašnieks, vai vergs, vai nu sīkīpašnieks, sīks kalpotājs, sīks ierēdnis, intelligentis — vārdu sakot, cilvēks, kurš rūpējās tikai par to, lai tam būtu pašam, bet par citiem viņam nav daļas” (Leņina darbi, 25. sēj., 393. lpp.).

Tālāk Leņins saka: „Kapitalisms mācīja, lai katrs saimniekelis domātu galvenā kārtā par sevi: kā viņam kļūt bagātam, kā ātrāk iekļūt bagātos ļaudis, bet nevis kā kopīgi cīnīties noteiktas idejas vārdā” (Leņina darbi, 25. sēj., 477. lpp.).

Šis buržuāzijas nepievilcīgās psiholoģijas paudēja lomu, šādas kapitalistiskās mācības sludinātāja lomu uzņēmis profesors Galenieks. Taisni šo psiholoģiju, šo mācību izsaka viņa teze, ka „dzīvē viss viņš, un paļauties var tikai uz sevi”. Pilnīgi skaidrs, ka šī politiskā koncepcija ir pamatos pretrunā padomju dzīvei un nav pieņemama padomju ļaudim.

Padomju tauta, padomju cilvēki vienmēr ticējuši un tic marksisma-ļepinisma idejām, paļāvušies un paļāvuši uz boļševiku-partijas, uz savu vadoņu Leņina un Staļina, kā arī uz viņu līdzcīnītāju autoritāti. Ja skatām no tā brīža, kopš iznācis Marksa un Engelsa ievērojamais darbs „Kamunistiskais manifeests”, tad drīz būs 100 gadu, kopš parādījušās un attīstās marksisma idejas. Mīlīgā laika posmā dzīvē vispusīgi pārbaudītas Marksa - Engelsa - Leņina un Staļina idejas, marksisma - ļepinisma teorija un pierādīta tās pareizība un dzīves spēks. To negrib zināt profesors Galenieks, viņš ieteic „neticēt nevienamei idejai”.

Marksisma - ļepinisma idejas, ko apguvušas plašās masas, kļuvušas ne vien par ceļa rādītāja zvaigzni, kas rāda mums ceļu uz gaišu nākotni, — tās pārvērtušās milzīgā sabiedrību pārvēl-dojošā spēkā. Vadoties no marksisma-ļepinisma idejām darba ļaužu masas izlauzušas sev ceļu uz jaunu sabiedrisko iekārtu, uz padomju socialistisko iekārtu, kur cilvēks neekspluatē cilvēku. Katrs padomju skolnieks zina, ka zem Leņina-Staļina karoga, tas ir vadoties no viņu idejām, sekojot Leņinam un Staļinam, paļaujoties uz viņu gudrību, ticot cīņās pārbaudītai boļševiku partijai un tās vadībai, Krievijas darba ļaužu masas izdarīja cilvēces vēsturē lielāko apvērsumu — Oktobra socialistisko revolūciju. Darba ļaudis radīja padomju varu, pavisam jaunu, vispilnīgāko un progresīvāko valsts formu, ar ko spēra lielu soli uz priekšu sabiedrības attīstībā. Profesors Galenieks to visu it kā nezina. Viņš vienkārši noliedz visas idejas, katru autoritāti.

Padomju ļaudis ar nicināšanu atmeta neticību, ko kādreiz centās sēt tautas ienaidnieki — dažādi bucharini, trocki un zinovjevi. Vadoties no marksisma - ļepinisma idejām, vadoties no biedra Staļina mācības par socialisma celtniecību, Padomju Savienības darba ļaudis vienu pēc otras izpildījuši Staļina piecgades, realizējuši zinātniski pamatotu tautas saimniecības attīstības plānu un uzcēluši socialismu. Kādreiz atpalikušo Krieviju padomju tauta pārvērtusi varenā, socialistiskā industrijas un kolchozu progresīvā lielvalstī. Vai profesors Galenieks ieteic neticēt tam?

Padomju Savienības tautas Staļina genialajā vadībā Lielajā Tēvijas karā guvušas vēsturisku uzvaru vispasaules mērogā. Šai karā Padomju valsts piedzīvoja bargus un vispusīgus pārbaudījumus. Tā izturējusi šos pārbaudījumus. Saskaņā ar Leņina un Staļina idejām un norādījumiem uzceltā padomju sabiedriskā iekārta sekmīgi izturējusi pārbaudījumus kara ugunīs un pierādījusi savu dzīves spēju un nesagraujamību. Leņina un Staļina radītā daudztautu valsts iekārta arī izturējusi visus kara pārbaudījumus un pierādījusi savu dzīves spēju un nesatricināmību. Lielajā Tēvijas karā pierādījās ne tikai padomju ieroču pārākums. Šai karā uzvarējusi padomju kultūra, padomju zinātne, padomju idejas un padomju cilvēks. Visā pilnībā un spožumā mirdz padomju cilvēka rakstura cildenās īpašības, viņa idejiskums, bezgalīgā uzticība dzimtenei un ticība mūsu taisnajai lietai, noteiktība un neatlaidība nosprausto uzdevumu izpildīšanā, progresivitāte, novatoru spējas un prasme būt pārdrošiem. Šis padomju cilvēka rakstura īpašības izaugušas no marksisma - ļepinisma idejām; tās ieaudzinājuši boļševiku partija, Leņins un Staļins. Padomju ļaudim pilnīgi svešs drūms skepticisms, kas noved strupceļā. Viņiem netik zūdīties. Gara možums, dzīves prieks, gatavība pārvarēt jebkuras grūtības — lūk, kas raksturīgs padomju cilvēkiem. Viņiem dzīve nebūt neliekas tik viltīga un mānīga, kā to iedomājas profesors Galenieks. Dzīve nav pievilusi padomju ļaudis. Zinādami sabiedriskās attīstības likumus, padomju ļaudis apzinīgi ceļ un virza savu dzīvi. Vadoties no marksisma-ļepinisma idejām, uzticēdamies boļševiku partijas autoritātei, neierobežoti ticēdami savam vadonim, lielajam Staļinam, padomju ļaudis gāja un iet no vienas uzvaras uz otru.

Tagad, kad karš beidzies, visas padomju tautas stājušās pie grandioza uzdevuma izpildīšanas. Viņas strādā, lai izpildītu „Likumu par PSRS tautas saimniecības atjaunošanas un attīstības piecgades plānu 1946—1950. gadā”. Šajā likumā izpaužas lielā Staļina idejas. Tas ietilpst kā sastāvdaļa socialisma celšanas noslēgumā un pakāpeniskā pāreja uz komunismu mūsu valstī. Izpildot šo piecgades plānu, mēs sadziedosim brūces, ko cirtis mūsu Dzimtenei karš, mums stipri jāpārsniedz pirmskara ražošanas līmenis rūpniecībā un lauksaimniecībā un jāradā galveno patēriņa priekšmetu bagātība valstī. Biedrs Staļins nospraudis par uzdevumu padomju zinātnei ne tikai panākt, bet tuvākajā laikā pār-sniegt zinātnes sasniegumus aiz PSRS robežām. Padomju ļaudis ar lielu sajūsmu, neatlaidību un spriegumu strādā, izpildot piecgades plāna dīzenos un cildenos uzdevumus. Vīpi tic piecgades plāna idejām, tic savas kopējās lietas panākumiem. Veltīgi ir profesora Galenieka mēģinājumi sēt šaubas un neticību. Padomju dzīve attīstās ne pēc viņa receptēm.

(Turpinājums 3. lpp.)

Kam tic profesors Galenieks

(Sākums otrā lapp.)

Veltīgi arī profesora draudi, viņa mēģinājumi iebiedēt latviešu jaunatni ar nepatīkšanām, kuras it kā to gaida.

„Laiki mainās”, saka profesors Galenieks, „un tam, kas uz kaut ko palāvas un kaut kam ticējis, — būs nepatīkšanas”. Lūk, ar šo frazi, profesor, jūs sevi esat nodevuši, atklājuši, kādu politisku līniju jūs sludināt. Sākumā jūs slēpāties zem inteligenta neticības skepticisma maskas, vienkārši špukstējāt par dzīves mānīgumu. Bet pabaidzāt savu runu pēc latviešu buržuazisko nacionalistu „špikera”, stīpri kareiviskā tonī. Jūs draudat ar nepatīkšanām latviešu jaunatnei, latviešu inteliģencei, kas tic marksisma-ļepinisma idejām, kas atdod savus spēkus un entuziasmu socialisma celtniecībai. Šajos draudos — visa jūsu runas būtība un visa jūsu runas galvenā politiskā jēga, profesor.

1940. gadā latviešu tauta noteikti izraudzījiesies socialistisko padomju atbilstības ceļu. Ne mazumu asiņu izlējusi Lielajā Tēvijās karā, aizstāvojot padomju zemi no vācu iebrucējiem, tā neatlaidīgi iekārto tagad savu mierīgo padomju dzīvi. Tā negaida nekādas laiku pārmaiņas. Tikai neliela latviešu tautas ienaidnieku saujiņa, buržuaziskie nacionalisti, kas kā bandīti slēpjas mežos, dzīvo ar veltīgu cerību, ka „laiki” mainīsies, ka tiks restaurēta plutokrātiskā iekārta Latvijā. Buržuaziskie nacionalisti šur tur terorizē iedzīvotā-

jus un mēģina tos iebiedēt. Viņi izplata visāda veida provokatoriskas baumas. Buržuaziskie nacionalisti paliek sev uzticīgi. Viņi atkal orientējas uz reakcionāriem spēkiem viņus robežas, atkal gatavi kalpot jebkurā ārvalstu izlūkošanas dienestā, jebkuram reakcionāram spēkam, vienai, vai tie ir angļu - amerikāņu, vai zviedru reakcionāri, gluži tāpat, kā agrāk viņi kalpojuši vācu fašistiem, lai tikai uzņemtos latviešu tautai uz kakla. Viņi cīnās par trešo pasaules karu. Viņi mēģina iebiedēt lētticīgus ļaudis ar to, ka laiki mainīsies. Tieši šie bandīti draud padomju ļaudīm ar visāda veida nepatīkšanām, sakarā ar it kā gaidāmām pārmaiņām.

Kā redzam, profesors Galenieks arī runā par to, ka laiki mainīsoties un šai sakarībā draud ar nepatīkšanām cilvēkiem, kas tic padomju idejām. Līdz ar to viņš ieskaita pats sevi vienā kompanijā ar rūdītiem reakcionāriem, ar buržuāziskiem nacionalistiem.

Mēs esam pārliecināti, ka jaunie inženieri, kuras Galenieks pamācīja izlaiduma vakarā, ka vispārī latviešu padomju jaunatnei, latviešu inteliģencei ar sašutumu novērsīsies no profesora Galenieka reakcionārās filozofijas, neizbīdīsies no viņa draudiem un nenovērsīsies no plašā un gaišā padomju ceļa, bet tā ar visiem saviem spēkiem kalpos padomju tautai.

(No laikr. Cīņa Nr. 230.)

Kas jāzina kartupeļus uzglabājot

Šā gada veģetācijas periodā kartupeļu lauki stipri cieta no lakstu puves. Pēc priekšlaicīgas kartupeļu lakstu nokalšanas iestājas pastiprināta bumbuļu pušana zemē. Pēc pārbaudēm bojāto kartupeļu procentus daudzās vietās sevišķi liels, kas līdz galīgi ražas novākšanai var palielināties un tā rasties lieli sakņaugu zudumi. Lai neciestu ražas zaudējumus, sevišķa vērība jāpievērš kartupeļu ražas pareizai iezīmošanai. Nekavējoties, pēc kartupeļu ražas novākšanas, bumbuļi jāšķiro. Sasliemušie un bojātie bumbuļi ir jāatlasa, ko pirmos izlieto uzturam vai lopbarībai. Ar lakstu puvi slimojošos kartupeļu bumbuļus var viegli pazīt pēc to izskata, jo uz to mizas netirī zilganpeleki, iegrimuši plankumi.

Ja kartupeļus, kuri pārslasīti, uzglabā pagrabos nākošā pavasara sēklai vai ziemas uzturam, tad pagrabi iztīrāmi un telpas jādezinficē ar sērsošanu, formolīnu vai bālsināšanu. Jānodrošina kartupeļu glabātves pret salu, kā arī jāierīko ventilācijas. Siltam laikam pastāvot, kartupeļu glabātves vēdināmas. Ja bumbuļu bojāšanās turpinās, tie nekavējoties šķirojami. Ja nav piemērotu pagrabu, kartupeļi glabājami stīrpās vai sausās smilšainās vietās — zemē izraktās bedrēs. Bedres jānodrošina pret ūdens ieplūšanu. Kartupeļus uzglabājot stīrpās un bedrēs, lietojami sausi, nebojāti ziemāju salmi. Līdz salam jānodrošina kartupeļu glabātuvju ventilācija.

V. Empelis. apr. zemes d. vad.

Finanču agente b. Beļakova strādā

Pirms aprīļa Ozolnieku pagastā 5 mēnešus nebija finanču agenta, kāpēc nodokļu maksājumi apstājās. Kad finanču aģentes pienākumus uzņēmās b. Beļakova, pagasta nodokļu parāds valstij bija liels. Biedrene Beļakova izskaidroja zemniekiem par nodokļu nokārtošanas nepieciešamību — ka nokārtot finanču saistības ar valsti ir tikpat svarīgs pienākums, kā lauksaimniecības produktu piegādes kārtošana. Finanču aģentes kasē ienāca pirmie maksājumi. Tikko aģente sāka darbu, nodokļu parādu nokārtoja zemnieks Tumsāis Strautniekos.

Pašlaik finanču aģentei ļoti daudz darba: lielais vairums zemnieku kārtu lauksaimniecības nodokļa samaksu. Daudzi zemnieki steigdz nokārtot aizkavējušās valsts aizņēmuma samaksas. Pagastā aizņēmuma plānā paredzētā suma pārsniegta par 37 procentiem. No parakslītās sumas jau iekasēti 80 procenti. Finanču aģente domā, ja maksājumi turpināsies līdzšinējā gaitā, tad jau tuvākās dienās visa parakslītā suma būs iekasēta.

Obligatās apdrošināšanas maksājumus Beļakova iekasēja par 98 procentiem līdz noteiktajam termiņam — 15. septembrim. Lai neiekrātos atkal parāds, aģentei jā rūpējas, lai vēl nenokārtotās apdrošināšanas maksas ienāktu kārtīgi.

Ar sasniegtiem panākumiem finanču

agente nedrīkst apmierināties, bet jā rūpējas par visu nodokļu iekasēšanu. Savas finanču saistības ar valsti vēl nav nokārtojuši 40 pagasta zemnieki, kam sevišķi jāpievērš uzmanība. Parasti finanču saistības ar valsti nenokārto tie zemnieki, kas jau ar lauksaimniecības produktu piegādi. Grundmanis Laukaipos ir viens no turīgākajiem pagasta zemniekiem. Lauksaimniecības nodokli viņš vēl nav samaksājis par 1945. gadu. Freimanis Būmaņos valstij vēl parādā 373 rubļus kara nodokļa. Viņš nav nokārtojis arī lauksaimniecības nodokli un obligatās apdrošināšanas maksājumus. Kopā Freimanis valstij parādā apmēram 1200 rubļus. Bijusī lielsaimniece Hajeckaja Mazmaltuvēs nekārto saistības ar valsti ne produktu piegādē, ne nodokļu maksāšanā. Par 1945. gadu šī budze valstij parādā 1500 rubļus lauksaimniecības nodokļa, 450 rubļu kara nodokļa, kā arī apdrošinājumu maksājumus.

Līdz šim pagasta izpildkomiteja un finanču aģente nav pietiekami skaidri novērtējusi šo budžu sabotažu. Jāsaprot, ka šie budži par savu cīņas līdzekli pret padomju varu izvēlējušies piegādes un finanču disciplīnas jautāšanu un kā tāda tā arī jānovērtē. Tā saistību un citu pienākumu jāucēji jānodod prokuroram saukšanai pie kārtības.

Piegādi valstij, ko varam šodien izpildīt, neatliksim uz rītu

Graudu piegāde mūsu apriņķī vienmēr vēl norit neapmierinoši

Lai gan labības ražas novākšana mūsu apriņķī jau sen nobeigta, un lielākā daļa saimniecību labību izkūlusī, labības piegāde valstij vēl vienmēr norit neapmierinoši.

1. oktobrī pagasti graudu piegādē ierindojušies sekojošā kārtībā:

1. Lielplatone	22. Penkule
2. Lielvircava	23. Augstkalne
3. Vircava	24. Ozolnieki
4. Auri	25. Bēne
5. Sesava	26. Tetele
6. Eleja	27. Bukaiši
7. Platone	28. Vecauce
8. Svēte	29. Vadakste
9. Šķibe	30. Dobeļe
10. Pēternieki	31. Snikere
11. Glūda	32. Līvberze
12. Vilce	33. Ukri
13. Kalnciems	34. Lielauce
14. Jaunsvirlauka	35. Bērze
15. Vecsvirlauka	36. Rūba
16. Zālenieki	37. Jaunauce
17. Jēkabnieki	38. Sipele
18. Salgale	39. Ile
19. Garoze	40. Džūkste
20. Valgunde	41. Naudite
21. Tērvete	

Piegādē stipri atpalikuši Naudītes, Džūkstes, Iles, Sipeles, Jaunaucē, Bērzes, Lielauces, Ukru pagasti. Raža šogad šeit bijusi laba, labības piegādes normas ievērojami samazinātas — tādēļ atpalikšana izskaidrojama vienīgi tā, ka slikti strādā sagādes aparāts, ka pagasta izpildkomitejas un ciemu padomes maz vēribas veltīt labības sagādei.

Aprīņķa izpildkomiteja visām pa-

gastu izpildkomitejām nosūtījusi labības un citu produktu piegādes grafiku. Šo grafiku pagastu izpildkomitejām vajadzētu apspriest savās paplašinātās sēdēs un apsvērt soļus, kā to praktiski izpildīt. Ar to jāiepazīstina arī ciemu padomes, kurām savukārt tas jāapspriež ar savu aktīvu un desmitu pilnvarotiem.

Nav jāpamierinās ar kārtējo labības piegādi — svētdienās jāorganizē sarkankarogotie vezumi, lai oktobrī visas saimniecības būtu pilnīgi norēķinājušās ar valsti visu veidu lauksaimniecības produktu piegādē.

Jāraugās arī, lai zemnieki, piegādājot kārtējo normu, kārtotu vecos parādus, atdotu aizdoto sēklu un atlidzinātu graudā par MTS darbu.

Sagādes punktu pienākums — saskaņā ar sarakstiem izdarīt šos atskaitījumus.

Sagādes aģentiem, kopā ar pagastu izpildkomitejām, jāpārbauda, kādas saimniecības nav nokārtojušas augsta un septembra normas un jāizsniedz tām brīdinājumi, sevišķos nolaidības gadījumos, aprakstot mantu. Ja 10 dienu laikā šīs saimniecības savas saistības nebūs nokārtojušas, jāorganizē tanīs kulšana ārpus rindas uz šo saimniecību rēķina un jāietur visa gada piegādes norma.

Sepeļevs, Sagādes Ministrijas Jelgavas apriņķa pilnvarotais.

Garozes patērētāju biedrībai labāk jāorganizē sakņu pieņemšana

26. septembrī Garozes patērētāju biedrība paziņoja pagasta izpildkomitejai izziņošanai zemniekiem, ka kartupeļus valsts piegādei pieņems 27. septembrī Lielupes malā pie Cizariem. Noteiktā dienā jau agrā rītā pagasta zemnieki — kartupeļu piegādātāji — pulcējās norādītajā vietā, taču liellaivas kartupeļu iekraušanai, kā ziņoja patērētāju biedrība, nebija.

27. septembrī liellaiva nepienāca, un zemnieki velti nogaidīja līdz plkst. 16. Biedrības valdes priekšsēdētājs atļāva kartupeļus nobērt upes krastā ar

noteikumu, ka zemniekiem līdz liellaivas pienākšanai jāorganizē kartupeļu apsardzība. Noteikumu pieņēma.

Tikai 29. septembrī pienāca liellaiva. Zemnieki jautā Garozes patērētāju biedrības priekšsēdētājam, kas vainīgs piegādes traucēšanā? Nolaidīgiem transporta organizētājiem jāzina, ka garoznieki ieslēgušies socialistiskā sacensībā par kartupeļu piegādes plāna izpildīšanu līdz 10. oktobrim, un uzņemtās saistības viņi grib izpildīt.

V. Oliņš, Garozē.

Lielvircavas pagastā lielāku vēribu jāpievērš nodokļu iekasēšanai

Lielvircavas pagastā lauksaimniecības nodoklis, kas bija jāiekasē līdz 30. septembrim, veikts tikai par 19 procentiem. Galvenais kavēklis plāna izpildei ir finanču inspektora palīga un izpildkomitejas nepietiekošā pret darbība budžu sabotaži. Tā vecsaimnieks Gābers Kraukļos valstij parādā 2900 rubļus, Reinbergs Skujās 2810, Valdmanis Purmaļos 2096 un Reiss Zubēs 5183 rubļu. Arī mazģimeņu nodokļa iekasēšana nav kārtīgi veikta — tikai par 28 procentiem.

Finanču inspektora palīgam b. Augustam un pagasta izpildkomitejai (pr-tājs b. Putniņš) ir jāpievērš lielāka vēriba finanču sagādes plāna iekasēšanai.

Z. Dāle.

Jelgavas MTS izpildījusi kulšanas gada plānu

Pēc plāna Jelgavas MTS kulmašīnām šogad vajadzēja nokult 1400 to labības. Līdz 2. oktobrim MTS kulmašīnas izpildīja gada plānu par 104 procentiem. Kulšana turpinājas ar nesamazinātu gaitu.

—Kulšanas darbos mums atpalicēju nav, — saka MTS vecākais agronoms b. Drulle. Visi kulmašīnu vadītāji pārsnieguši plānu. Lieliskus darbus panākumus parādījis mašīnists b. Kānbergs, kura kulmašīna strādā Salgales pagastā. Plāns izpildīts par 145 procentiem.

P. Danga.

Beļakova ziņo, ka pagasta izpildkomiteja katrā sēdē apskata finanču plāna izpildīšanu. Tādā gadījumā izpildkomitejas lēmumiem trūkst konkrētības, ko apliecina ne visai apmierinošie darba panākumi.

Finanču aģenta pienākumos nav tikai naudas iekasēšana un noskaidrošanas darbs par maksājumu vajadzību un nozīmī saimnieciskā dzīvē. Jācenšas zemniekiem noskaidrot arī citi financiales dabas jautājumi. Tā zemnieki bieži sūdzas par nepietiekošu Dalbes ciema padomes vēribu nobeigušos dzīvnieku aktu izsūtīšanā apriņķa apdrošināšanas pārvaldē. Zemnieks Fogts no Mežiniekiem ziņo, ka pirms ilgāka laika viņš iesniedzis ciema padomē aktu par nobeigušos zirgu. Nesagaidījis apdrošināšanas naudu, viņš devās uz ciema padomi noskaidrot stāvokli. Zemnieks aktu atrada kancelejas papīrkurvi.

Par šādiem gadījumiem finanču aģentei nekavējoties jāziņo pagasta izpildkomitejai, lai kopējiem spēkiem nebūšanas novērstu.

Nepietiekošu vēribu finanču aģente pievērsusi apdrošināšanas maksājumu iekasēšanai. Pavisam pagasta zemnieki valstij parādā 3000 rubļu apdrošināšanas maksas. Salīdzinot ar kaimiņu pagastu zemniekiem, Ozolnieku zemnieki finanču saistības ar valsti kārtu, taču finanču aģentei nav iemesla ļauties apmierinājumam. Kopā ar pagasta izpildkomiteju jāsalauz budžu pretestība, kas jau nodokļu iekasēšanas plāna izpildi.

O. Salnājs.

Starptautiskais apskats

Parīzes miera konference darbojas vairāk kā 2 mēnešus. Konferencei vajadzēja studēt Ārlietu Ministru Padomes sagatavotos ar Itāliju, Ungāriju, Rumāniju, Bulgāriju un Somiju noslēdzamo miera līgumu projektus un dot savas rekomandācijas.

So darbu varētu veikt diezgan ātri, ja angļu-sakšu valstu pārstāvji būtu pildījuši savā laikā pieņemto lēmumu, ka viņi uzskatīs par saistošiem Ārlietu Ministru Padomes saskaņotos projektus. Šo lēmumu vairākkārt pārkāpa. Bez tam angļu-amerikāņu bloka ietilpstošo valstu — Austrālijas, Kanādas, Jaunzēlandes, Dienvidāfrikas Savienības — un citu valstu delegācijas ar saviem daudzajiem pārlabojumiem Ministru Padomes jau pieņemtajiem līgumu pantiem ienesušas gausumu konferencēs gaitā.

Bet tuvojas laiks kad paredzēts atklāt Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas sesiju, kas jau reiz uz Ārlietu Ministru Padomes lūgumu atlikta. Sakarā ar to Ministru Padome 24. septembra sēdē pieņēma lēmumus, kuru nolūks paātrināt konferences darbu. Konferencē plēnumus pieņēma Ministru Padomes priekšlikumus un uzlika par pienākumu komisijām līdz 5. oktobrī iesniegt plēnumam savus ziņojumus, lai konference to izskatīšanu varētu pabeigt līdz 15. oktobrim.

Kā zināms, Francijas konstitūcijas demokrātisko projektu, kuru bija izstrādājuši 1945. gada rudenī ievērotā Satversmes sapulce, 1946. gada 5. maija tautas nobalsošanā noraidīja. Sakarā ar to 2. jūnijā otro reizi ievēlēja Satversmes sapulci, kurai bija jāgatavo jauns konstitūcijas projekts. 28. septembrī Satversmes sapulce ar komunistiskās un socialistiskās partijas, kā arī «Tautas republikāniskās kustības» 440 balsīm pret 106 labējo partiju balsīm pieņēma izstrādāto konstitūcijas projektu.

Francijas Ministru Padome noteica, ka šis projekts 13. oktobrī jānodod tautas nobalsošanai. Ja projekts pieņemts, 10. novembrī, pamatojoties uz pieņemto konstitūciju, notiks Nacionālās sapulces vēlēšanas, bet tas savkārt nodrošinās pilnvarotās valdības nodibināšanu un likvidēs ieilgušo pagaidu režīmu.

Francijas aģentūra France Presse ziņo, ka pirms projekta nobalsošanas Satversmes sapulces parlamentālo grupu priekšsēdētāji panākuši vienošanos vairākos galvenajos jautājumos. Pieņemtais projekts zināmā mērā atšķiras no tā projekta, kuru nobalsoja 5. maijā, bet tajā saglabāts valsts pasaulīgais raksturs un Nacionālās sapulces suverenitāte. Noraidīti labējo partiju mēģinājumi piešķirt otrai palatai — Republikas Padomei — vecā senata tiesības.

Par cik pieņemtais konstitūcijas projekts ir galveno parlamenta grupu vienošanās rezultāts, prese un komentētāji domā, ka šoreiz franču tauta tam piekritīs.

30. septembrī Starptautiskais kara Tribunāls Nirnbergā atjaunoja savas sēdes.

AIZ DZIMTENES ROBEŽĀM

Spridums galvenajiem vācu kara noziedzniekiem

Nirnberga, 1. okt. (TASS). Šodien, tieši plkst. 15, Tribunāls sāka nolasiēt sprieduma daļu, kas nosaka soda mēru, kādu tiesa piespriedusi katram apsūdzētajam atsevišķi.

Spridumu, saskaņā ar apsūdzības akta nodalījumiem, pasludina Tribunāla priekšsēdētājs Lourenss.

Geringu, saskaņā ar apsūdzības akta nodalījumiem, kuros viņš atzīts par vainīgu, — Starptautiskais Kara Tribunāls notiesājis uz nāvi pakarot. Hess notiesāts uz mūža ieslodzījumu cietumā; Ribentrops — uz nāvi pakarot; Keitelis — uz nāvi pakarot; Kaltenbrunnars — uz nāvi pakarot; Rozenbergs — uz nāvi pakarot; Franks — uz nāvi pakarot; Friks — uz nāvi pakarot; Štreichers — uz nāvi pakarot; Funks — uz mūža ieslodzījumu cietumā; Šachts — attaisnots; Denics — uz 10 gadiem ieslodzījuma cietumā; Reders — uz mūža ieslodzījumu cietumā; Šrachs — uz 20 gadiem ieslodzījuma cietumā; Zaukels — uz nāvi pakarot; Jodls — uz nāvi pakarot; Zeiss-Inkvarts — uz nāvi pakarot; Pāpens — attaisnots; Špērs — uz 20 gadiem ieslodzījuma cietumā; Neirats — uz 15 gadiem ieslodzījuma cietumā; Friče — attaisnots; alzmuguriski tiesā-

Pulksten 10 ritā sāka nolasiēt spriedumu. Tādā kārtā prāva, kas ilgusi apm. 11 mēnešus, pabeigta. Notikušas 403 atklātās tiesas sēdes. Savas liecības tiesā nodevuši simtiem liecinieku. Tribunālam tika iesniegti 6 ziņojumi, kas rezumē vairākus simtu tūkstošu cilvēku rakstveida liecības.

Spridums konstatē, ka apsūdzētie izdarījuši noziegumus pret mieru; plānojuši, sagatavojuši, izraisījuši un izcīnījuši agresīvos karus; izdarījuši militāros noziegumus un noziegumus pret cilvēcību. Bez tam apsūdzētiem inkriminē, ka viņi piedalījušies vispārējā plāna vai savvēstības radīšanā un realizēšanā, lai izdarītu visus šos noziegumus.

Spridums atzīmē apsūdzēto sevišķu cietirdību pret PSRS iedzīvotājiem un padomju kara gūstekņiem.

Spridums atzīmē hitleriskās partijas vadības, gestapo un SD un SS karaspēka organizācijas noziedzīgo raksturu. Neatzināms, ka Vācijas imperijas valdībai, augstākajai virspavēlniecībai un ģenerālštābam ir bijis noziedzīgs raksturs. Tribunāls norāda uz iespējamību šo organizāciju locekļus nodot individuālajai tiesāšanai.

Spriduma nolasišana ilga 2 dienas.

Galvenajiem kara noziedzniekiem Tribunāls pasludinājis šādu spriedumu: Gerings, Ribentrops, Keitelis, Kaltenbrunnars, Rozenbergs, Franks, Friks, Štreichers, Zaukels, Jodls, Zeiss-Inkvarts, Bormans (pēdējais aizmuguriski) — notiesāti uz nāvi pakarot.

Hess, Funks un Reders — uz mūžu ieslodzījumu cietumā.

Denics, fon Špirachs, Špers un fon Neirats — uz dažāda ilguma ieslodzījumu cietumā. Šachts, fon Pāpens un Friče attaisnoti.

Tribunāla priekšsēdētājs Lourenss paziņoja, ka, gadījumā, ja apsūdzētie vēlas iesniegt apžēlošanas lūgumus Kontroles Padomei, viņi to var izdarīt 4 dienu laikā pēc sprieduma pasludināšanas ar Tribunāla ģenerālsekretāra starpniecību.

Pēc sprieduma pasludināšanas Tribunāla priekšsēdētājs Lourenss paziņoja, ka uz Starptautiskā Tribunāla locekļa no PSRS pieprasījumu protokolā ierakstīts, ka viņš nepiekrīt Šachtam, fon Pāpenu un Fričes attaisnošanai, kas, pēc Padomju Savienības Tribunāla locekļa domām, jānotiesā. Tur ierakstīts arī, ka viņš nepiekrīt spriedumam Hesa lietā, kam jāpiespriež nāves sods. Tribunāla locekļi no Padomju Savienības nepiekrīt arī Tribunāla lēmumam par Vācijas imperijas valdību, ģenerālštābu un augstāko pavēlniecību, būdams tādās domās, ka tie izsludināmi par noziedzīgām organizācijām.

Tribunāla lēmums modina sevišķu interesi, ievērojot vairāku Eiropas politisko darbinieku runas, kurās viņi aicināja «pārtraukt atbēdšanos». Par to, starp citu, savā pēdējā runā minēja Cerčils.

V. Grišajins.

Vairāk gādības par skolām un skolēniem

Ar skolu šefu, vecāku un skolu administrācijas gādību skolu sagatavošanu mācību gada sākumam veicām apmierinoši. Skolas izremontēja un mācības sākās tirās telpās. Taču mūsu skolu inventārs, ļoti trūcīgs. Trūkst apmēram 1000 skolu solu, galdu, skapju, krēslu. Izņemot 2. pamatskolu (direktors b. Preiss) pārējās nav vēl noorganizētas siltas brokastis.

Neapmierinoša skolēnu apgāde arī ar apaviem un apģērbiem.

Nedaudz iesniegti veļas audumi, bet apavi un virsdrebes izsniegtas nepietiekošos apmēros.

Skolu un skolēnu apgādes uzlabošanai JP izpildkomiteja nolēmusi uzdot Izglītības nodaļas vadītājam b. Beikmanim kopīgi ar skolu šefības organizācijām un vecāku komitejām līdz 31. oktobrim organizēt kokmateriālu izciršanu skolu mēbeļu gatavošanai; nekavējoties noorganizēt visās skolās siltās tejas un paredzēto produktu

papilddevu izsniegšanu visiem skolniekiem un kopā ar Vietējās rūpniecības nodaļas vadītāju b. Blūmu nokārtot skolu mēbeļu pagatavošanu Rūpkombinātā.

Skolēnu un skolotāju apgādības uzlabošanai ar apaviem un drēbēm izpildkomiteja nolēma uzdot Tirdzniecības daļai (vad. b. Greiers) izdalīt skolēniem vajadzīgos apavus un apģērbus. Fondus augumiem atbilstošos samēros, saskaņā ar Ministru Padomes 1946. g. 14. augusta lēmumu, izdalīt skolotājiem ne mazāk kā vienu pāri ielas apavu gadā un palielināt uzvalku un virsdrežu izsniegšanas fondus.

Pilsētas rūpkombinātam (dir. b. Kozlinskis), Jelgavas tirdzniecības uzņēmumam (dir. b. Rēders) un Ražošanas kooperācijai (b. Teļatņikovs) organizēt savas darbnīcas apavu labošanu un apģērbu pagatavošanu skolotājiem un skolēniem pirmām kārtām.

J. Lapiņš.

Izstāde par piecgadi

Jelgavas pilsētas un apriņķa izpildkomitejas nolēmusas Jelgavas apriņķa muzeja vadībā rīkot izstādi, veltītu Staļina ceturtai piecgadei.

Izstādē redzēsīm foto uzņēmumus, diagramas un citus tautas saimniecības attīstības un tās perspektīvas ilustrējošus eksponātus. Būs parādīti mūsu rūpniecības un lauksaimniecības panākumi, mūsu kultūras dzīves sasniegumi u. t. t.

Jelgavas pilsētas un apriņķa rūpnīcām, fabrikām un uzņēmumiem izstādē jau laikus jādomā un jāgatavo savi darbības plāni, laikā no 1946.—1950. g. Diagramās jāparāda savu ražošanas plānu izpilde tekošā gadā, kā arī jāparāda pirmrindnieki darbā, agronomiskos iecirkņos un uzņēmumos.

Sevišķu vērību jāpievērš jēlvielu apstrādāšanai mūsu vietējos uzņēmumos. Apriņķa agronomiskie iecirkņi

savus plānus sniegs eksponātos graudkopībā, lopkopībā, biškopībā un tehniskās kultūrās. Pēternieku Purvu Selekcijas stacija rādīs paraugus, cik lielu produkciju sniedz kultivēts purvs graudkopībā.

Izstādē būs redzami arī foto uzņēmumi par vācu okupantu postījumiem mūsu pilsētās, fabrikās un rūpnīcās, kas tagad tik tālu atjaunoji, ka var stāties pie piecgades plāna izpildīšanas.

Izstādē parādīs mūsu pilsētas un apriņķa darba ļaužu cīņu par Staļina 4. piecgades plāna izpildi.

Izstādē atklās Lielās Oktobra Socialistiskās revolūcijas 29. gadadienā.

A. Lūduma.

Aizrādījumi

Teatra izrāde 6. okt. Uzvaras ielā 64. Valda Grēviņa Interesants gadījums un A. Brodeles Dēla pārnākšana Jelgavas valsts iestāžu darbinieku arodbiedrības dramatiskā kopa A. Vārpas vadībā. Pēc teatra izrādes dejas. Sākums plkst. 18.

Teatra izrāde Ozolnieku tautas namā 5. oktobrī. Viesoja Jelgavas valsts iestāžu darbin. arodbiedrības dramatiskā kopa ar Valda Grēviņa Interesants gadījums un Annas Brodeles Dēla pārnākšana, A. Vārpas vadībā. Pēc teatra dejas. Sākums plkst. 8 vakarā.

Jelgavas pilsētas skolotāju 2. metodiskās apvienības (matematikas, fizikas un 4-klasīgās pamatskolas skolotāju) darba sanāksme notiks sestdien, 5. okt., plkst. 18. Metodiskā kabineta telpās, Raiņa ielā 36. Darba gaita: 1) Politiskais seminārs; VK(b) Partijas vēstures īsā kursa 7. nodaļa. 2) Darba plāns 1946.—47. māc. g. 1. pusgadam. 3) Jautājumi un priekšlikumi. Ierašanās obligāta. Metodiskā kab. vadītājs.

Jelgavas pilsētas pensionāru kases valde sasauca 6. oktobrī, plkst. 10. Skolotāju ielā 3-6 kases biedru pilnsapulci. Biedru ierašanās obligāta. VALDE.

Sākot ar 3. oktobrī kino Zemgale demonstrē mākslas filmu Davids Guramišvili. Seansu sākums: darba dienās pl. 17, 19 un 21, svētdienās — 13, 15, 17, 19 un 21.

Aisaukums

Mūsu laikraksta Nr. 153, rakstā «Uzņēmums, kas strādā mājās kārtībā», Jelgavas pienotavas sagādes inspektora Romana nepareizas informācijas dēļ rakstā minētais Pārups Jānis nav Vecsvirlaukas pagastā dzīvojošais izpildkomitejas priekšsēdētājs, jo minētais nodod plēnu Jaunsvirlaukas pienotavā.

Atbildīgais redaktors: Richards Sneideris.